

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. V. Discutiuntur, quæ de S. Placidi natalibus circumferuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
J. B.

a Baronio
jam pridem

corrigas, quæ ei subicitur, Theodoræ Epistolæ ad S. Placidum, iisdem consulibus et anno datam.

61 Sed majori indigent castigatione ejusdem imperatoris Justiniani nomine Litteræ illæ iisdem conjunctæ, quibus salva vult esse Cassinensi monasterio, quæ Tertullus Placidi parens, quæve Justinus Senior imp. eidem cœnobio contulisset: nempe villas, rurâ, castra, oppida, civitates et municipia ibidem recensita, et quidem non parva vel exigua numero. At quænam sub Theodorico, Gothorum rege, esse poterant alicui Romanorum patricio oppida et civitates? vel quæ Justinus imperator ejusmodi in Italia existentia potuit donasse non sua? nec enim glebam imperator Orientis sub Theodorico rege in Italia possidebat. Et quid illud ad finem: « Ex minio manu propria subscripsimus » cum, teste Suida, Justinianus litteras penitus ignoravit? Et quomodo (ut superiores Epistolæ) eadem data legitur sub consulibus Boetio atque Cethego, anno duodecimo ejus imperii? Et quæ insuper ridenda illa subscriptio testium: Theodoricus rex aquilifer, Belisarius draconifer, Mauricius leonifer, Tiberius lupifer? Ac denique quomodo subscripsisse potuit ei privilegio anno duodecimo imperatoris Theodorici Gothorum rex, cum longe ante hæc tempora decessisset, et post eum Athalaricus, inde Theodatus, ac postea Vitiges eo anno duodecimo Justiniani regnaret? Sed missa isthæc faciamus, quæ dolemus ab aliquo ocioso conficta. Miramur vero magis eadem ab ejusdem sacri Ordinis monachis, viris doctis, non fuisse rejecta et oblivione omnino sepulta.

merito reje-
cte.

62 Quamquam æqua sit hæc Baronii censura, non tamen hanc omni ex parte tueri velim: nam primo, quod Volusianum Joanni, anno 538 consubi, comitem adjungat, id contra antiquos consulares Fastos facit, in quibus unus Joannes illo anno consul signatur. Vide Pagium ad annum 538, num. 10. Quod autem Justinianum litteras omnino ignorare dicat, pariter non probo; id quidem habent codices Suidæ Mediolanenses, sed Vaticani pro Justiniano rectius Justinum habent, quem Procopius cap. 6 Historiæ Arcanæ, ἀρχιπρεσβυτης, id est, litterarum expertem vocat. Justinianum autem litterarum expertem non fuisse, late probat Nicolaus Alemannus in caput 18 ejusdem Historiæ, quem vide. Sequuntur denique duæ Gordiani litteræ, unæ ad Messalinum et Pompeium Tyllicum, seu, ut alibi legitur, Cilium; alteræ ad Constantinum abbatem Casinensem, S. Benedicti successorem. Agit utraque de Gordiani in Siciliam reditu. Verum quam parum ex dictis verosimile est, Gordianum a SS. Placidi et Sociorum nece Constantinopolim navigasse, tam verosimile est et has litteras esse fictitias. Primas præterea scriptas eo tempore fuisse oporteret, quo necdum nova Benedictinorum colonia Messanam advenerat, ut sequentibus Epistolæ verbis declaratur: State viriliter... usque dum... fratres nostri a Casino ad monasterium restaurandum veniant. Id vero temporis nulli erant in Sicilia Benedictini, uti ex litteris Siculorum ad S. Benedictum, quas vide in Actis num. 85, colligere est, et tamen Gordianus, nescio quos, patres et fratres ea Epistola alloqui fingitur. Messalinus et Pompeius Cilius, quibus nominatim Epistola inscribitur, laici erant, Tertulli olim in Sicilia procuratores, quorum primus præterea in his ipsis litteris vir illustris appellatur. Quæ vero Con-

stantino abbati inscriptæ sunt litteræ, Passionis S. Placidi a Gordiano Græcis litteris describendæ mentionem faciunt, quod ille numquam præstitit, ut in superioribus ostensum abunde est. Litteras reliquas Appendicis, quia ad res serius gestas pertinent, suis locis attingam. Interim ex dictis colliges, nihil sinceri hactenus, et cui tuta fides adici possit, ex ea fuisse allatum.

§ V. Discutiuntur, quæ de S. Placidi natalibus circumferuntur.

Quo loco apud Romanos fuerit, etiam id temporis, quo summa reipublicæ auctoritas penes consules erat, Aniciorum familia, nemo nescit, eo maxime nomine apud Christianos nobilis, quod e senatoriis prima nomen Christo dederit: hinc S. Placidum paterna linea, materna vero e gente Octavia sub initium sæculi vi prodixisse memorant ejus Acta proluxiora num. 4. Tempore, inquit, quo Theodoricus Augustus in Seniore Roma, in Nova vero Justinus Senior et Justinianus Romani imperii scepra retinebant, Sedis vero Apostolicæ Johannes primus et Felix præsidebant, Tertullus, vir nobilissimus ac præclarissimus, et in utraque curia Romani imperii post Augustos nulli secundus, homo illustrissimus ac dilectissimus, in Seniore Roma patriciatu retinebat habenas. Qui ex Aniciorum stemmate sanguinis lineam ducens adeoque sapientia, fortitudine atque prudentia viguit, ut ab imperatoribus omnique Romano populo PATER PATRIÆ vocaretur. Hic de Octaviæ gentis familia ducens uxorem, corpore ac moribus speciosissimam, bonæ arboris bonos fructus ex ea suscepit. Primum namque Placidum, secundum Eutyechium, tertium Victorinum, quarto autem loco dum puellam enixa fuisset, pro eo quod ex Octavio et Flavio stirpe descendebat, Flaviam nominaverunt. Stephanus Aniciensis, seu quisquis forte sub hoc nomine latet, Tertullum modestius simul et verius laudat, quem solum per varios honorum gradus patriciatu culmen adeptum ait; Placidum vero Romanæ civitatis indigenam, natum senatorio stemmate, matre vero e gente Octavia.

64 Placidum quidem, S. Benedicti discipulum, Tertullo patre, eodemque patricio, natum, testis locuples est S. Gregorius Pontifex lib. II Dialogorum cap. 3, inter Romanos nobiles, qui filios suos S. Benedicto obtulere, Equitium et Tertullum nominatim recensens his verbis: Tunc quoque bonæ spei suas soboles, Equitium Maurum, Tertullus vero patritius Placidum tradidit. At nihil ille de Tertulli stemmate Aniciano, nihil de dignitate ejus, tam in Oriente, quam in Occidente ab Augustis secunda, nihil de matre Placidi, Octavio stirpe prognata. Gregorio de Placidi genere plura non scripsit sæculo XI Leo Marsicanus, nec ullus illo antiquiorum; ut non nisi ex traditione incerta, vel dubiæ fidei monumentis, vel denique e Petri diaconi Casinensis, aut, alterius cujuscunque, sed auctoritate non majoris, invento Anicianum et Octavianum S. Placidi genus sæculo primo XII vulgo obtrudi, librisque consignari cœperit: placuit tamen ea res adeo recentioribus quibusdam, ut non inutile visum illis

S. Placidum

E

* Sedi

F

patre patricio
Romano
natum.

A illis fuerit, in explicanda S. Placidi genealogia eruditionem suam et laborem collocare. Ex his nobis ad manum est Arnoldus Wion, monachus S. Benedicti de Mantua, qui Anicianam familiam, in suos gradus late distinctam, ex instituto descripsit tractatu separato, quem Ligno Vitæ præfixit.

Wion haud fundate satis

65 Propositum mihi non est, quæ disserit, discutere singula, sed ea tantum, quæ sanctum nostrum Placidum attingunt propius, facto exordio a gradu Aniciano decimo septimo, seu a Sexto Anicio Petronio Probo, qui anno Christi 371 una cum Gratiano Consulibus Fastos auxit. Probus hic ex Anicia Faltonia Proba tres liberos masculos suscepit, Olybrium, Probinum, et Probum; atque ita geminum Aniciorum stemma inuexit, alterum Proborum per seipsum, alterum Olybriorum per Olybrium filium. E Proborum stemmate S. Placidum derivat Wion in hunc modum: Probo Juniori natus est filius, quem Anicium Justinianum Probum appellat. Porro ab hoc Justiniano (altero a Justiniano imperatore) procreati fuerunt filii tres, Germanus, Eupropius et Tertullus. Postremus ex his (Flavius Anicius Probus Wioni dictus) consulatum gessit anno 502; ex quo denique prodiit Flavius Anicius Probus Tertullus alter, seu Junior, anno Christi 523 consul, et SS. Placidi, Eutyehii, Victorini et Flavii pater. Ita quidem Wion hactenus; an vere solideque nunc dispicio.

paterna linea

66 Probo Seniori tres filios fuisse, Olybrium, Probinum, et Probum Juniorem, neque dubium est, neque controversum: at Probo Juniori filium fuisse, Justinianum nomine, unde didicit Wion? Altum apud veteres de hoc Justiniano silentium; unde ad gradum Anicianum decimum nonum fatetur Wion, res ejus gestas in tenebris latere, ut vix invenerit, quod de eo proferret. Duo tamen protulit; alterum, loco mox citato, claruisse nempe illum tribus liberis, de quibus infra: alterum in Martyrologio ad diem 21 Martii pag. 112, ubi Justinianum illum Romanis consulibus adnumerat, verosimiliter ex Indice Consulibus Romanorum ipsi Roma transmissis, quem loco, prius allato, laudat: cum tamen ceteri consulibus Fasti hunc Justinianum ignorent. Quos præterea ad gradum Anicianum 19 laudat Wion Scriptorum, Petrum Casinensem diaconum, Trithemium aliosque, recentiores sunt et ad rem persuadendam haud satis idonei. Plusculum tamen vetustatis præ se fert Anastasius Senior, cujus Epitomen Chronicorum Casinensium, sub annum 754 Stephani II (Baronio III) Papæ jussu conscriptam, ibidem laudat; sed personatus iterum hic obruditur auctor, ut Muratorius censuit tom. II Scriptorum Rerum Italicarum in sua ad eandem Epitomen Præfatione, ubi inter alia, quæ in dicta Epitome occurrunt, et a sæculo VIII, quod illa præ se fert, abhorrent, hæc ait: Denique cum sæculo VIII nullo pigmento componere possis populorum LOTHARINGORUM memoriam, quom constet, tunc ignotam terris hanc appellationem fuisse. Reliqua præterea. Sic et ante Muratorium Bollandus censuit tom. II Februarii pag. 400 et seq. Ceterum id tantum dicit Anastasius ille, S. Benedicto avum fuisse, Justinianum nomine, non dignitate consulibus, non gente Anicia, aut Probo consule satum.

ab Aniciis

67 Pergit interim Wion S. Placidi genealogiam tezere; et ut jam monui, Justiniano Germanum, Eupropium et Tertullum filios tribuit, sed fundamento nihilo solidiore. De Tertullo ad gradum Anicianum 20 ita scribit: Flavius Anicius Ter-

tullus Probus, Anicii Justiniani filius, V. C. consulatum gessit anno Christi III cum Rufio Magno Fausto Anieno Juniore V. C.... Genuit ex uxore N. sibi æquivocum Tertullum, quem ad gradum Anicianum 21 anni 523 cum Flavio Philozeno consulem et S. Placidi patrem facit. Qui anno 502 consul processit Probus, nusquam Tertullus dictus reperitur, neque Justiniano patre natus fuit: nam Hypatius, Pompeius et Probus consobrini et Anastasii imperatoris nepotes fuerunt, teste Marcellino ad Post consulatum Lampadii et Orestis; quorum primus anno 500, alter anno 501, postremus anno 502 ab Anastasio consul dictus est. Procopius quoque lib. I de Bello Persico cap. 12 Probi meminit, quem Anastasii Ἀδελφόν, id est, ex fratre vel sorore nepotem, vocat. Porro Anastasius Flavius Hypatium et secundum aliquos Paulum, fratres habuit, ut ex Procopio et Marcellino in Familiis augustis Byzantinis Cangius docet; sororem vero, quam Theophanes pag. 125 Secundino nupsisse tradit. Itaque vel Hypatius, vel Paulus, vel denique Secundinus Flavii Probi, anni 502 consulis, pater fuit, non Justinianus, ut Wion scribit.

AUCTORE J. B.

68 Neque verum videtur, Probum anni 523, imo 535, cum Philozeno consulem, Probi anni 502 consulis filium fuisse. Tres enim Probi, qui ab anno 502 usque ad annum 525 consulatum gesserunt, distinguendi videntur, nempe annorum 502, 513 et 525 consules: nam primo nulli horum numeralis nota in Fastis adjicitur. Dein Probus, anni 502 consul, in Oriente, reliqui duo in Occidente creati sunt, ut ad annum 525 probat Pagius in Criticis. Anno 502 consul Probus sine addito appellatur; at consul anni 513 Anicius Probus, et in quibusdam Fastis Probus alter dicitur. Tertius denique Anicius Probus Junior dicitur; Anicius, ut ex eadem gente, qua secundus; Junior, ut secundi, non primi filium fuisse, intelligas. Quod vero Wion consulem Anicium Probum Juniorem Tertullum præterea nominet, ac S. Placidi patrem faciat, id non modo sine veterum testimonio, sed etiam contra refutata § superiore Casinensia Monumenta, quibus tamen non raro nititur, facit: in illis enim Tertullus tantummodo patricius, qualis re ipsa fuit, nusquam consul scribitur, secus ac Gregorius, Symmachus, Vitalianus alique.

E derivavit.

69 Adhæc Wion ad gradum Anicianum 23 instrumentum quoddam profert, ex antiquo Ms. Casinensi depromptum, quo Tertullum, S. Placidi patrem, ac Gordianum Gregorii Magni patrem Anicianam stirpe progenitos ac cognationis vinculo fuisse conjunctos, apparet: etenim in eo Anicium sese diserte Gordianus vocat et inter parentes seu consanguineos Tertullum memorat: at quis inter tot donationum instrumenta, quæ mutuo sibi auxiliarem manum porrigunt, et manifesto seu spuria seu interpolata sunt, non vereatur, ne et hoc, de quo loquimur, instrumentum, etsi cautius fortasse adornatum (neque enim illud integrum exhibet Wion) perinde ac alia, sit otiosi hominis inventum, aut hac saltem ex parte interpolatione depravatam? Interpolationis equidem non esse immune, ipsius instrumenti verba, a Wione recitata, ostendunt: datum enim legitur: Anno 4 Post consulatum ejusdem domini N. (Justini Junioris) anno 2, Ind. II, mense Julii, die XIV; quæ mensium dies numerandi ratio ea tempestate nondum erat in usu. Annus præterea quartus P. C. Justini Junioris, Christi 569 fuit, quo nescio, an Bonitus, cui, ut abbati Casinensi, varios

F Cui nihil prodest Gordiani donatio quædam,

AUCTORE
J. B.

varios fundos et villas per dictum instrumentum Gordianus donat, Casinensibus præferit. Scribit enim Mabillonius ad annum 570, Simplicium, Casinensem abbatem tertium, Longobardorum tempestati divina providentia fuisse subductum; ut hic Longobardorum in Italiam incursionem, cujus initium anno 569 illigat, secundum Mabillonium non viderit. Simplicio Vitalis successit huic vero Bonitus, sub quo postea Casinense conobium a Longobardis destructum fuit circa annum, ut idem auctor ait, 580; atque adeo verisimiliter anno 569 Casinensibus Vitalis præerat. Marcus Antonius Scipio, Casinensis Congregationis monachus, in Elogiis Abbatum Casinensium Vitalis regimen ad annum 583 usque producit.

nihil Justiniani et Theodora

70 Anicianum S. Placidi genus tacite confirmant litteræ, quas Justinianus et Theodora ad illum misisse finguntur, dum in illis Tertullus Justiniani exadelphus, Placidus vero ejusdem nepos vocatur: sed nec Aniciis Justinianus aut Theodora, nec Justiniano Tertullus sanguine junctus fuit. Nihil certe Aniciis cum Theodora, Acacii Ursarii filia, cujus ortum ac propudiosam educationem Procopius Historiæ Arcanæ cap. 9 describit, commune fuit. Justiniano pater Sabatius fuit, Istokus ab Illyriensibus, id est, gentilibus suis dictus: mater vero Bigleniza, Justiniani imperatoris soror, quos obscuro genere in Thracia Illyricique confinibus oriundos scriptores veteres tradidere. Justinum Procopius citatus cap. 6 agris exercendis fuisse assuetum scribit, priusquam egestatis vitandæ causa militiæ nomen dedit; cujus quoque uxorem, Lupicinam nomine, servam et barbaram nuncupat; ut hi omnes ab Aniciorum claritudine et consanguinitate quam longissime abfuisse videantur. Sunt, qui velint, Justinum, cum senator esset, in Aniciorum familiam adoptione transisse, quod tum Fasti consulares, tum antiqui nummi, in quibus Flavius Anicius appellatur, testari videntur: at longe verosimilius apparet, Justinum, imperatorem factum, quo generis suis vilitatem teget, ultro id sibi nominis adscivisse, vel ab adulante populo oblatum, ratum habuisse. Sic et uxorem ejus Lupicinam, inquit Theodorus lector, posteaquam augusta nuncupata est, populus EUPHEMIA nominavit; eademque Elia Marcia Euphemia dicitur in nummo, quem Cangius de Familiis augustis Byzantinis pag. 88 exhibet. Vulgarem hunc loquendi morem secutus est Jornandes, cum de Germano, pronepote ex fratre, et Mathasuentæ, quæ Theodrici Italiæ regis et sorore neptis erat, filio scripsit lib. de Rebus Geticis cap. ultimo: In quo conjuncta Aniciorum gens cum Amala stirpe, spem adhuc utriusque generis, Domino præstante, promittit.

ad S. Placidum

71 Neque porro, quo pacto Justinianus imperator Tertullum Junioem exadelphum suum nominare potuerit, perspicere possum: sunt enim ἐξadelphοι duorum fratrum aut sororum filii: Tertullum autem Senioem et Sabatium, Justiniani et Justiniani sorore patrem, fratres fuisse, nec ex jam dictis verosimile est, nec ullo idoneo teste firmari potest. Quod si Justinianum Justiniani filium adoptivum statuas, jam Justinum et Tertullum Senioem fratres fuisse, necesse est; refragante non solum Procopio num. superiore laudato, sed omni etiam antiquitate. Wion sæpe citatus hac ratione procedit: Justiniano, de quo num. 65, tres filios fingit, Germanum, Justiniani imperatoris sorori maritatum, Eupropium, S. Benedicti patrem, et Tertullum Senioem, S. Placidi avum. Tum Ger-

mano huic, Vitalianum, Germanum alterum Mathasuentæ maritum, et Justinianum imperatorem filios tribuit: quibus concessis, satis quidem liquet, qui Justinianus imperator et Tertullus Junior duorum fratrum filii, seu ἐξadelphοι fuerint: addit tamen Wion ad gradum 20 Anicianum de priori Germano agens: Si quis tamen aliter repererit, contentioni cedo, et merito quidem.

72 Nam quo notior est apud illorum temporum scriptores Germanus, Mathasuentæ maritus, et Justiniani non frater, sed fratruelis, ut Jornandes scribit de Rebus Geticis cap. 14 (esto, cap. ultimo Justiniani imperatoris fratrem vocet) et a Procopio, Justiniani ἀδελφός seu ex fratre nepos constanter dictus; eo apud eosdem scriptores Germanus Germani hujus pater obscurior est, neque quidquam e rebus ejus gestis, quippe qui nunquam forte in vivis fuerit, invenire potuit Wion. Ad eum quidem illustrem, Germanum nomine, scripsit Hormisdas Papa apud Labbe tom. IV Conciliorum col. 1507; at hunc Justiniano patrem fuisse, nemo veterum dixit: Procopius autem Sabatius disertè id tribuit, ut dictum supra est. Sabatius porro, non Germano, ad quem Hormisdas scripsit, nupta fuit Bigleniza, Justiniani soror, cujus nomen Bigleniza, inquit Alemannus in cap. 12 Historiæ Arcanæ procopii, Theophilus in Vita Justiniani prodidit: nec enim alia fuisse scitur Justino soror. Unus denique a veteribus, qui sub Justino et Justiniano augustis floruit, Vitalianus memoratur, isque genere Schyta, ut Marcellinus ad Consulatum Senatoris; nec Germani filius aut Justiniani frater; sed Patriciolo natus, ut lib. 1 de Bello Persico cap. 8 Procopius tradit. Adhæc quæ Vitaliano et Justiniano esse cognatio potuit, cum Joanne, Vitaliani nepotem, Germani, Justiniani imperatoris nepotis, affinitatem, quod Germano longe esset familiæ dignitate inferior, vix sperare ausum fuisse, testis sit procopius Histor. Arcanæ seu Anecdotorum cap. 52 Frustra Wion Justiniani ad Hormisdam Epistolam allegat, qua Vitalianus Justiniani frater dicitur; sed non eo sensu, quo Wion Justiniani verba interpretatur est.

commentitio litteræ,

E

73 Is enim erat ea tempestate viris principibus mos, ut super sacram mensam fratrum mutuo sibi fidem jurarent: quem ritum antiqui Patres, inquit Alemannus in cap. 6 Anecdotorum Procopii, sacrum fecerunt, quibus curæ fuit evertere illas humani cruoris potiones, quas adhibuerunt non solum barbari et Orientis populi, ut refert Lucianus in lib. de Amicitia, cui titulus est Τετραπτε, sed etiam Romani ad amicitias, fœdera et conjurationes stabiliendas; addens præterea, pari de causa Strategium, Felicem Papam IV, alias III, cum laicus esset, et Theodoricum Gothorum regem Justiniani fratres dictos fuisse. Neque porro dubium est, quin Vitalianus una cum Justiniano hujusmodi fœdus inierit. Extincto enim Anastasio imperatore, in quem arma Vitalianus moverat, ac rerum jam potente Justino, Justinianus, teste Procopio Historiæ Arcanæ cap. 6, illico vocatum misit Vitalianum tyrannum fide publica, impunitate promissa, et una susceptis Christianorum mysteriis. Haud igitur ob sanguinis cognationem, sed initi fœderis necessitudinem, juratamque fidem mutuum Vitalianum fratrem Justinianus appellavit.

nihil denique Justiniani ad Hormisdam PP. epistola.

F

74 His plura addere necesse non arbitror, ut Pseudo-Gordiani, Wionis, aliorumque de S. Placido cum Aniciis et Justiniano cognatione opinio partim valde incerta, partim liquido falsa habeatur,

Itaque S. Placidum patre patricio Romano

A tur. Idem fere augmentum Mabillonius tractat in Appendice altera tom. I Annalium Benedictinorum subnexa, in qua de Aniciano S. Benedicti genere pag. 676, a recentioribus tantum asserto, hæc scribit: Post Trithemium, quidam auctores e nostris sanctum patrem Benedictum ex Anicia gente perillustri prognatum dixere: sed quis primus id scripserit, non ita exploratum. Angelus a Nuce ejus opinionis originem et progressum tribuit Wioni, Yepesio, Bubeo, aliisque, quibus eam asserendam relinquit; quibus ipse Mabillonius Simonem Miletum, et Johannem Seifridum Wratislaviensem, Zwetlensem olim in Austria abbatem, adjicit. Tum et Haefterum Proleg. 44 in Vitam S. Benedicti laudat his verbis: Hanc genealogiam Benedictus Haefterus, vir religione et eruditione insignis, ex Wione commemorare mavult, quam adstruere, ratus id non ita in promptu esse, cum non adsint veterum idonea testimonia, quibus genealogia hæc adstruatur.

B 75 Mox fundamentum duplex affert, quod Wioni contendentæ S. Benedicti genealogiæ materiem occasionemque præbuisse videtur; alterum, S. Benedicti patri Eupropio; avo autem Justiniano nomen fuisse, quod primus omnium Petrus diaconus dixit, forte, inquit Mabillonius pag. citata, num. 3, ex monasterii sui monumentis ac traditione; quibus verbis metum suum prodit, ne id forte Petri, aut alterius inventum sit, quod temporum lapsu in Ordine Benedictino invaluerit. Alterum vero, et in quo rei cardinem versari censet, eidem Justiniano, S. Benedicti avo, patrem fuisse Probum Junioem; huic porro Sextum Anicium Petronium Probum, Probæ Faltoniæ conjugem; quod de suo addidisse Wionem credit, et idoneis probari posse argumentis optat. Denique, cum id sibi compertum non haberet, satis habuit S. Benedictum liberiori, quod e Gregorio Magno liquet, seu, ut cum Floro interpretatur, nobiliori genere ortum dicere. Nobis itaque etiam, Mabillonii aliorumque supra laudatorum exemplo, cum eadem in S. Placidi genealogia a Wione contexta occurrant, S. Placidum Tertullo, viro patrio, quod item ex Gregorio Magno liquet, natum esse, dixisse sufficiet. Quantus autem esset patriciatus honor ex lib. VI Variarum Ep. 2. Cassiodori dices, ubi soli consulatui inferior dicitur; neque concedi solebat, nisi viris illustri loco natis et meritorum laude conspicuis; unde Theodoricus rex apud eundem Cassiodorum lib. 3 Variarum Ep. 5 ad Importunum scribit: Tot igitur parentum laude decoratus, tot etiam morum luce conspicuus, sume post consulares fasces emeritis, patriciatus insignia, tuarum munus plenarium dignitatum; et cani honoris infulis adultam cinge cæsariem, qui meritorum laude ætatis præjudicia superasti. Hæc de paterno S. Placidi genere. Nunc pauca de materno.

C 76 S. Placidi matrem e gente Octavia oriundam fuisse Pseudo-Gordianus ait verbis § hujus principio relatis, idemque legitur apud Stephanum Aniciensem: sed is non est, qui fidem dictis suis indubiam faciat; neque liquet, ipsene id primus finxerit, an e traditione majorum acceperit. Gentem Octaviam, Velitris oriundam, Tarquintus Priscus Romam transtulit, in senatumque adsevit; Servius Tullius patriciam fecit. Ad plebem translata consules quinque, triumphum unum obtinuit; sed illam ordini patrio restituit C. Julius Cæsar dictator, quæ e variis auctoribus congressit Petiscus in Lexico Antiquitatum. Nomen matris S. Placidi, Pseudo-Gordiano, ut apparet, ignotum, Octobris Tomus III.

Incerta pariter sunt,

Joannes Petrus Villadecanus prodidit, eamque Faustina dicit, sororem Elpidis, Boetii a Theodorico rege occisi uxoris, et T. Annii Placidi V. C. et Cos. filia, ut Wion refert post gradum Anicianum vigesimum, ubi de Anictorum Boetiorum gente disserit. Nos vero id non audemus affirmare, cum veterum testimonia desint, caute hic ait Wion, quæ tamen in illo cautela non raro desideratur, ut tum ex jam dictis, tum ex mox dicendis apparebit.

77 Porro ex Tertulli et uxoris anonymæ conjugio natos ait Pseudo-Gordianus apud Mabillonium æque ac apud Cajetanum liberos quatuor, S. Placidum; natum, ut volunt, maximum, Victorinum, Eutichium et Flaviam, omnes una cum S. Placido passos. At e laterculis Hieronymianis emendicata esse hæc nomina, ac S. Placidi Fratribus ac Sorori afficta, quod vera eorum nomina Actorum inventori comperta non essent, ob dicta § 1, num. 10 non omnino injuria suspicari quis potest. His quintam addit Wion, videlicet, ut illam nominare illi placuit, Aniciam Silviam Probam; de qua ad gradum Anicianum 22 ita scribit: Anicia Silvia Proba, Tertulli filia, nupsit Ilduino Marcio duci Mediolanensi, ut auctor est Thomas Porcacchius lib. III Familiae Malaspinae: ex quo mater effecta est Accini Martii, qui, Martio cognomento relicto, primus familie Malaspinae nomen intulit: et Alsuindæ Martiæ, uxoris Garimbaldi Bajoariorum regis. Voluitne, hic sibi credi Wion, non allato veterum testimonio, qui pari de causa Villadecanio paulo ante non credidit? Qua porro auctoritate laudatus a Wione Porcacchius, Silviam S. Placidi sororem fuisse, vel certe Silviam Ilduino duci Mediolanensi nupsisse affirmet, nec edicit Wion, nec mihi exploratum est, cui citatum Porcacchii Opus consulere non licuit.

78 Attamen, quo hoc loci sive de suo Wion, sive e Porcacchio narrat, haud satis mihi fundata apparent. Alsuindam quidem a Paulo diacono lib. II de Gestis Langobardorum cap. 29 et seq. memoratam invenio, sed Alboini Langobardorum regis filiam, ad Tiberium imperatorem a Longino, Ravennæ præfecto, Constantinopolim directam, vel ad Justinum Juniorem, Tiberii decessorem, ut Agnellus in Vita Petri Senioris, Ravennatis episcopi, scribit. Gemini quoque idem Paulus Garibaldi, Bajoariæ ducis, meminit; unius quidem lib. I, cap. 21, et lib. III, cap. 40 et 29: alterius vero lib. IV, cap. 41. Sed utriusque conjugem tribuit longe aliam; Walderadam scilicet, Cuswald seu Theobaldo Francorum regi prius nuptam, Garibaldo hujus nominis I Bajoariæ duci; sed Garibaldo II Gisulfi Forojulienensis ducis filiam. Lib. enim IV, cap. 38 de Gisulfi filia-bus ita loquitur Paulus: Quæ postea (occisis a Cacano, Avatorum rege, earum parentibus) per diversas regiones venundatæ, juxta nobilitatem suam dignis sunt nuptiis potitæ. Nam una earum Alamannorum regi, alia vero dicitur Bajoariorum principi nupsisse. Dein vero cap. 41 ita scribit: Hiis temporibus mortuo Tassilone duce Bajoariorum (illius nominis I) filius ejus Garibaldus in Agunto a Slavis devictus est. Ita ut Paulus Garibaldi nomen, quod cap. 38 reticuerat, expressisse videatur cap. 41. Ut sit, neutri Garibaldo alias uxores tribuunt, qui de rebus Boicis ex instituto scripsere, ut Velserus, Brunnerus aliique. Sed jam ad alia progrediendi tempus est.

AUCTORE J. B.

quæ de matre non illius generi

E

narrantur.

F